

ทดสอบเทคโนโลยีการกระจายการผลิตสับปะรด

มัลลิกา นวลแก้ว วลัยภรณ์ ชัยฤทธิไชย เสาวคนธ์ วิลเลียมส์

บทคัดย่อ

การกระจุกตัวของผลผลิตสับปะรดในช่วง พ.ค. – มิ. ย. ของทุกปีส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ แต่ช่วง ก.พ. – มี.ค. และ ส.ค. – ก.ย. ปริมาณผลผลิตมีน้อยทำให้โรงงานไม่มีวัตถุดิบเพียงพอต่อการผลิต และราคาผลผลิตช่วงนี้จะสูง ซึ่งการทดลองนี้มุ่งที่จะกระจายผลผลิตออกมาในช่วงที่มีน้อย เพื่อให้เกษตรกรได้ราคาผลผลิตที่สูงขึ้น และโรงงานวัตถุดิบเพื่อการผลิตสม่ำเสมอตลอดทั้งปี โดยทำการทดลองที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ – กันยายน ๒๕๕๖ การกระจายการผลิตในช่วงฤดูแล้ง (ก.พ. – มี.ค.) ให้เริ่มปลูกเดือน ธ.ค. และมีการให้น้ำตั้งแต่หลังปลูกถึงเดือนพ.ค. จะช่วยให้การเจริญเติบโตในช่วง ๖ เดือนแรกดีขึ้น แต่เมื่อสับปะรดได้รับฝนตามฤดูกาลแล้วต้นที่ไม่ได้รับน้ำเพิ่มในช่วงแรกสามารถเจริญเติบโตได้ทันกัน การให้ปุ๋ยทางกาบใบ และพ่นทางใบเพิ่มไม่ได้ช่วยให้สับปะรดมีการเจริญเติบโตที่ดีขึ้นในขณะที่สับปะรดยังได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอ แต่การให้ปุ๋ยทางใบและมีการให้น้ำเพิ่มในช่วงที่มีการพัฒนาผลส่งผลให้น้ำหนักผลเฉลี่ยเมื่อเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น ส่วนการกระจายการผลิตในช่วงฤดูฝน (ส.ค. – ก.ย.) ให้เริ่มปลูกเดือน เม.ย. โดยต้องมีการให้น้ำเสริมในช่วงฝนทิ้งช่วง (พ.ย. – พ.ค.) และการให้ปุ๋ยทางใบเสริมไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสับปะรด แต่ต้องมีการเพิ่มปริมาณปุ๋ยทางกาบใบเป็นครั้งละ ๒๕ ก/ต้น จำนวน ๒ ครั้ง สับปะรดจะมีการเจริญเติบโตที่ดีขึ้น เมื่อเก็บผลผลิตช่วง ก.ย. ผลผลิตที่ได้ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี

๖. คำนำ

สับปะรดมีมูลค่าการส่งออกปีละมากกว่า ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท มีปริมาณการผลิตและการส่งออกที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จึงมีการขยายพื้นที่การปลูกเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงเพียงพอต่อความต้องการแต่การขยายพื้นที่การผลิตโดยขาดการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงงานที่มีต้องการที่สม่ำเสมอ แต่ผลผลิตได้มีกระจุกตัวอยู่ช่วงสั้นๆ ในช่วงเดือนพ.ค. - มิ.ย. และพ.ย. - ธ.ค. ทำให้เกินกำลังผลิตของโรงงาน ราคาผลผลิตจึงตกต่ำ แต่ในช่วงอื่นผลผลิตกลับไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงาน การกระจุกตัวของผลผลิตเนื่องจากพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนจึงต้องปลูกในเดือนม.ค. - เม.ย. เพื่อให้เจริญเติบโตในฤดูฝนพอถึงฤดูหนาวมีการเจริญเติบโตเต็มที่เมื่อได้รับอากาศเย็นช่วงเดือนธ.ค. - ม.ค. จึงออกดอก ทำให้เก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือน พ.ค. Cunha (๒๐๐๕) รายงานว่าการออกดอกของสับปะรดขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในและภายนอก ได้แก่ระยะทางสรีรวิทยา สารอาหารสะสม ความยาววัน และอุณหภูมิ โดยความยาววันสั้น และอุณหภูมิต่ำกระตุ้นให้ต้นสับปะรดผลิตเอทิลีนที่ปลายยอดซึ่งมีผลกระตุ้นการออกดอก Kuan และคณะ (๒๐๐๙) รายงานว่าการออกดอกธรรมชาติเป็นปัญหาที่ทำให้การจัดการในแปลงทำได้ยากขึ้น ลดประสิทธิภาพการเก็บเกี่ยว เพิ่มต้นทุน และอาจจะทำให้คุณภาพผลผลิตลดลงได้ จึงได้ทำการทดลองพ่น Aviglycin กับสับปะรดพันธุ์ Tainon ๑๘ ที่มีอายุ ๑ ปี ในเดือน ต.ค. และพ.ค. ปีการผลิต ๒๐๐๑ - ๒๐๐๒ และ ๒๐๐๒ - ๒๐๐๓ ผลในปี ๒๐๐๑ - ๒๐๐๒ พบว่าการพ่น Aviglycin ๑๐๐ มก/ล ๑ และ ๒ ครั้งให้ผลไม่แตกต่างกัน แต่เพิ่มเป็น ๕๐๐ มก/ล ๒ ครั้ง โดยในครั้งที่ ๑ พ่นเดือนพ.ย. กรรมวิธีควบคุมออกดอก ๙๕.๐% และกรรมวิธีทดลองออกดอก ๕๑.๓% ในปี ๒๐๐๒ - ๒๐๐๓ ทดลองพ่น ๓ ครั้งภายใน ๒๐ วัน ในเดือนพ.ย. พบว่ากรรมวิธีควบคุมมีการออกดอก ๙๕.๘% หากพ่น Aviglycin อัตรา ๒๕๐ และ ๓๗๕ มก/ล มีการออกดอก ๖๔.๖% และถ้าเพิ่มอัตราเป็น ๕๐๐ มก/ล มีการออกดอก ๕๐% การวางแผนปลูกชนิด และขนาดวัสดุหน่อพันธุ์ มีความสำคัญต่อการวางแผนการผลิต หากมีความแตกต่างกันจะทำให้การควบคุมการออกดอกและการจัดการทำได้ยาก (Maisonneuve, ๑๙๘๗) เพื่อไม่ให้มีการกระจุกตัวของผลผลิตจึงจำเป็นต้องสร้างความสมดุลระหว่างผลผลิตของเกษตรกรและปริมาณการรับซื้อผลผลิตของผู้ประกอบการ และมีการวางแผนการผลิตให้กระจายออกไปในช่วงผลผลิตขาดแคลนในช่วงเดือนก.พ. - มี.ค. (ฤดูแล้ง) และเดือนก.ค. - ก.ย. (ฤดูฝน) เพื่อให้มีผลผลิตสับปะรดสม่ำเสมอตลอดทั้งปี

๗. วิธีดำเนินการ

- อุปกรณ์

วัสดุการเกษตร เช่น หน่อสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย, ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๕-๒๐, เอทธิฟอน เป็นต้น เครื่องมือ เช่น เครื่องซัง, ไม้บรรทัด เป็นต้น

- วิธีการ

การทดลองย่อยที่ ๑ ทดสอบเทคโนโลยีการกระจายการผลิตสับปะรดฤดูแล้ง (ก.พ. - มี.ค.)

ทดลองในสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียวางแผนการทดลองแบบ RCB ๔ กรรมวิธี ๕ ซ้ำ ได้แก่

กรรมวิธีที่ ๑ : มีการให้น้ำ + ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๒๐ อัตรา ๒๕ ก/ต้น/ครั้ง

กรรมวิธีที่ ๒ : มีการให้น้ำ + ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๒๐ อัตรา ๒๕ ก/ต้น/ครั้ง + ปุ๋ยทางใบ ๑ ครั้ง

กรรมวิธีที่ ๓ : มีการให้น้ำ + ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๒๐ อัตรา ๒๕ ก/ต้น/ครั้ง + ปุ๋ยทางใบ ๒ ครั้ง

กรรมวิธีที่ ๔ : กรรมวิธีควบคุม (GAP สับปะรด)

แปลงทดลองย่อยขนาด ๖ x ๖ ม ปลูกระบบแถวคู่ ระยะ ๒๕ x ๕๐ x ๑๐๐ ซม จำนวน ๑๙๒ ต้น/ซ้ำ ปลูกสับปะรดในเดือน ธันวาคม ในกรรมวิธีที่มีการให้น้ำเริ่มให้ตั้งแต่หลังปลูก - เดือน

เมษายน และช่วงให้ผลผลิต อัตรา ๑๐๐ มล/ต้น/ครั้ง สัปดาห์ละ ๑ ครั้งด้วยระบบน้ำหยด บังคับให้ออกดอกในเดือนกันยายน (คาดว่าเก็บผลผลิตเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม)

การทดลองย่อยที่ ๒ ทดสอบเทคโนโลยีการกระจายการผลิตสับประรดฤดูฝน (ส.ค. – ก.ย.)

ทดลองในสับประรดพันธุ์ปัตตาเวียโดยวางแผนการทดลองแบบ RCB ๔ กรรมวิธี ๕ ซ้ำ ได้แก่

กรรมวิธีที่ ๑ : มีการให้น้ำ + ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๒๐ อัตรา ๒๕ ก/ต้น/ครั้ง

กรรมวิธีที่ ๒ : มีการให้น้ำ + ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๒๐ อัตรา ๒๕ ก/ต้น/ครั้ง + ปุ๋ยทางใบ ๑ ครั้ง

กรรมวิธีที่ ๓ : มีการให้น้ำ + ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๒๐ อัตรา ๒๕ ก/ต้น/ครั้ง + ปุ๋ยทางใบ ๒ ครั้ง

กรรมวิธีที่ ๔ : กรรมวิธีควบคุม (GAP สับประรด)

แปลงทดลองย่อยขนาด ๖ x ๖ ม ปลูกระบบแถวคู่ ระยะ ๒๕ x ๕๐ x ๑๐๐ ซม จำนวน ๑๙๒ ต้น/ซ้ำ ปลุกสับประรดในเดือนเมษายน ในกรรมวิธีที่มีการให้น้ำเริ่มให้ตั้งแต่พฤศจิกายน – เดือนพฤษภาคมอัตรา ๑๐๐ มล/ต้น/ครั้ง สัปดาห์ละ ๑ ครั้งด้วยระบบน้ำหยด บังคับให้ออกดอกในเดือนมีนาคม (คาดว่าเก็บผลผลิตเดือนสิงหาคม – กันยายน)

- ระยะเวลาและสถานที่ ตุลาคม ๒๕๕๓ – กันยายน ๒๕๕๖ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
เพชรบุรี

๘. ผลการทดลองและวิจารณ์

การกระจายการผลิตสับประรดฤดูแล้ง (ก.พ. – มี.ค.) เริ่มปลูกสับประรดเดือนธ.ค. ๒๕๕๓ และในกรรมวิธีที่มีการให้น้ำเริ่มให้ตั้งแต่หลังปลูกถึงเม.ย. ๒๕๕๔ การเจริญเติบโตเมื่ออายุ ๖ เดือน พบว่ากรรมวิธีที่ไม่มีการให้น้ำมีความสูงต้น ความกว้างต้นแนวเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก น้ำหนักใบสด ความยาวใบเฉลี่ยต่ำกว่ากรรมวิธีที่มีการให้น้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความกว้างใบไม่แตกต่างกัน (ตาราง ๑) เมื่อวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารในใบพบว่า ไนโตรเจน และฟอสฟอรัสไม่แตกต่างกัน แต่ปริมาณโพแทสเซียมในกรรมวิธี ๔ และกรรมวิธี ๑ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกรรมวิธีที่ ๑ ไม่ต่างกับกรรมวิธีที่ ๒ และ ๓ เช่นกัน (ตาราง ๒)

เมื่อสับประรดได้รับฝนตามฤดูกาลตั้งแต่พ.ค. – ก.ค. ๒๕๕๔ โดยมีฝนตกจำนวน ๓๗ วัน ปริมาณน้ำฝนรวม ๓๖๕.๒ มม พบว่าการเจริญเติบโตของสับประรดอายุ ๙ เดือนทั้งด้านความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบสด ความยาวใบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กรรมวิธีที่ ๔ ใบมีความกว้างสูงสุด (ตาราง ๓) เมื่อวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารในใบพบว่า กรรมวิธีที่ ๔ มีไนโตรเจน และโพแทสเซียมสูงสุด ขณะที่ปริมาณฟอสฟอรัสแต่ละกรรมวิธีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หลังจากการบันทึกการเจริญเติบโตเมื่อสับประรดอายุ ๙ เดือนจนกระทั่งถึงก่อนบังคับออกดอกเดือนก.ย. ๒๕๕๔ มีฝนตกอย่างสม่ำเสมอรวมจำนวน ๑๘ วัน ปริมาณน้ำฝน ๑๙๑.๒ มม. ในกรรมวิธีที่ ๓ และ ๔ มีการให้ปุ๋ยทางใบจำนวน ๑ และ ๒ ครั้ง ก่อนบังคับออกดอก ๑ และ ๒ เดือนตามลำดับ เมื่อบันทึกการเจริญเติบโตก่อนบังคับออกดอก พบว่า น้ำหนักใบสด และความกว้างใบในแต่ละกรรมวิธีไม่แตกต่างกัน แต่ความกว้างต้นแนวเหนือ-ใต้ กรรมวิธีที่ ๒ และ ๔ ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความกว้างต้นแนวตะวันออก-ตะวันตก และความยาวใบให้ผลในทำนองเดียวกัน ส่วนความสูงต้น กรรมวิธีที่ ๒, ๓ และ ๔ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง ๕) เมื่อวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารในใบ พบว่า ไนโตรเจน และโพแทสเซียมกรรมวิธีที่ ๑ มีปริมาณต่ำสุด ส่วนปริมาณฟอสฟอรัสแต่ละกรรมวิธีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง ๖)

หลังจากบังคับการออกดอกในเดือนก.ย. ๒๕๕๔ และเก็บเกี่ยวผลผลิตเดือนมี.ค. ๒๕๕๕ มีฝนตก ๒๒ วัน ปริมาณน้ำฝนรวม ๒๐๐.๗ มม ผลผลิตที่ได้จากแต่ละกรรมวิธี น้ำหนักรวม ความกว้างผล ความยาวผล น้ำหนักจุก และน้ำหนักก้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียงน้ำหนักผลเท่านั้นที่ กรรมวิธีที่ ๓ และ ๔ ให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง ๗)

การกระจายการผลิตสับประรดฤดูฝน (ส.ค. – ก.ย.) เมื่อปลูกสับประรดเดือนเม.ย. ๒๕๕๕ และให้น้ำตามธรรมชาติซึ่งในเดือนเม.ย. – ต.ค. ๒๕๕๕ มีจำนวนวันฝนตก ๘๔ วัน ปริมาณน้ำฝนรวม ๗๓๗.๕ มม และมีการให้ปุ๋ยเคมีตามกรรมวิธีจำนวน ๒ ครั้ง เมื่อบันทึกการเจริญเติบโตในเดือนต.ค. ๒๕๕๕ ซึ่งสับประรดมีอายุ ๖ เดือน พบว่าความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบ ความกว้าง และความยาวใบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง ๘) จากสถิติปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง ๕ ปีพบว่าในพื้นที่ทดลองฝนเริ่มทิ้งช่วงตั้งแต่เดือนพ.ย. เป็นต้นไป ในการทดลองจึงมีกรรมวิธีที่ให้น้ำเพิ่มโดยเริ่มให้น้ำตั้งแต่เดือนพ.ย. ๒๕๕๕ – พ.ค. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นช่วงฝนทิ้งช่วง แต่ในปีที่ทำการทดลองนั้นมีฝนตกในเดือนพ.ย. จำนวน ๑๒ วัน ปริมาณน้ำฝนรวม ๑๓๖.๔ มม และเดือนม.ค. จำนวน ๒ วัน ปริมาณน้ำฝนรวม ๔๑.๐ มม ดังนั้นเมื่อมีการบันทึกการเจริญเติบโตครั้งที่ ๒ ซึ่งสับประรดมีอายุ ๙ เดือน จึงทำให้สับประรดในแต่ละกรรมวิธีมีการเจริญเติบโตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง ๙)

ในช่วงเดือนก.พ. – เม.ย. ๒๕๕๖ มีปริมาณน้ำฝนเพียง ๓ มม ซึ่งตกในเดือนเม.ย. จึงส่งผลให้กรรมวิธีที่มีการให้น้ำมีน้ำหนักใบ และความกว้างใบสูงกว่ากรรมวิธีควบคุม ซึ่งไม่มีการให้น้ำเพิ่ม (ตาราง ๑๐) แต่การให้ปุ๋ยทางใบเพิ่ม ๑ หรือ ๒ ครั้งไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นสับประรดที่ไม่ได้รับปุ๋ยทางใบเพิ่ม (ตาราง ๑๐) เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนก.ย. ๒๕๕๖ ผลผลิตที่ได้ไม่แตกต่างกันทั้งน้ำหนักผล และขนาดผล (ตาราง ๑๑) ซึ่งผลผลิตที่ได้มีการพัฒนาผลในช่วงฤดูฝนมีการได้รับน้ำอย่างเพียงพอทำให้มีการเจริญเติบโตของผลไม่ต่างกัน

๙. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การกระจายการผลิตในช่วงฤดูแล้ง (ก.พ. – มี.ค.) ให้เริ่มปลูกเดือน ต.ค. และมีการให้น้ำตั้งแต่หลังปลูกถึงเดือนพ.ค. จะช่วยให้การเจริญเติบโตในช่วง ๖ เดือนแรกดีขึ้น แต่เมื่อสับประรดได้รับฝนตามฤดูกาลแล้วต้นที่ไม่ได้รับน้ำเพิ่มในช่วงแรกสามารถเจริญเติบโตได้ทันกัน ปริมาณปุ๋ยที่ให้ทางกาบใบ และปุ๋ยที่พ่นทางใบไม่ได้ช่วยให้สับประรดมีการเจริญเติบโตที่ดีขึ้นในขณะที่ต้นยังได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอ แต่การให้ปุ๋ยทางใบและมีการให้น้ำเพิ่มในช่วงที่มีการพัฒนาผลส่งผลให้น้ำหนักผลเฉลี่ยเมื่อเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น

การกระจายการผลิตในช่วงฤดูฝน (ส.ค. – ก.ย.) ให้เริ่มปลูกเดือน เม.ย. โดยต้องมีการให้น้ำเสริมในช่วงฝนทิ้งช่วง (พ.ย. – พ.ค.) และการให้ปุ๋ยทางใบเสริมไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสับประรด แต่ต้องมีการเพิ่มปริมาณปุ๋ยทางกาบใบเป็นครั้งละ ๒๕ ก/ต้น จำนวน ๒ ครั้ง สับประรดจะมีการเจริญเติบโตที่ดีขึ้น แต่ผลผลิตได้ไม่ต่างกัน

๑๐. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

นำไปใช้ประโยชน์

๑๑. คำขอบคุณ

-

๑๒. เอกสารอ้างอิง

Cunha, G.A.P. ๒๐๐๕. Applied aspects of pineapple flowering. Bragantia, Campinas

๖๔(๔) : ๔๙๙ – ๕๑๖.

Kuan, C.-S, C.-W. Yu, M.-L. Lin, H.-T. Hsu, D.P. Bartholomew and C.-H. Lin. ๒๐๐๙.

Foliar application of aviglycin reduces natural flowering in pineapple.

Retrieved September ๔, ๒๐๐๙, from

<http://www.cababstractplus.org/abstracts/Abstract.aspx?AcNo=๒๐๐๕๓๐๕๐๕๒๓>.

Maisonneuve, G.P. and Larose. ๑๙๘๗. The pineapple cultivation and used. Imprime' en France, France. ๕๖๘ p.

๑๓. ภาคผนวก

ตาราง ๑ ความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบสด ความกว้าง และความยาวใบเมื่อสับปรดอายุ ๖ เดือน

กรรมวิธีที่	ความสูงต้น (ซม)	ความกว้างต้น (ซม)		น้ำหนักสด (ก)	ใบ	
		N-S	E-W		ความกว้าง (ซม)	ความยาว (ซม)
๑	๔๘.๕ a	๖๒.๒ a	๖๐.๑ a	๑๗.๑ a	๓.๓ a	๕๘.๓ a
๒	๕๐.๓ a	๖๓.๑ a	๖๐.๘ a	๑๖.๕ a	๓.๓ a	๕๙.๖ a
๓	๕๑.๘ a	๖๒.๐ a	๖๐.๗ a	๑๖.๕ a	๓.๓ a	๕๙.๐ a
๔	๔๓.๓ b	๔๙.๗ b	๔๙.๐ b	๑๒.๓ b	๓.๕ a	๕๐.๙ b
F-test	*	**	**	*	ns	**
CV(%)	๖.๔	๕.๑	๔.๒	๑๒.๐	๔.๒	๔.๗

ตาราง ๒ ปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมในใบเมื่อสับปรดอายุ ๖ เดือน

กรรมวิธีที่	ธาตุอาหารในใบ		
	ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม
๑	๐.๙๒๔๙ a	๒.๖๔๒๐ a	๒.๓๙๑๓ ab
๒	๑.๐๐๕๑ a	๒.๖๖๔๓ a	๒.๐๘๖๑ b
๓	๐.๙๔๖๒ a	๒.๓๖๓๙ a	๒.๑๙๗๐ b
๔	๑.๑๕๙๓ a	๒.๕๐๑๓ a	๒.๕๗๔๙ a
F-test	ns	ns	*
CV(%)	๑๕.๙	๑๓.๓	๘.๑

ตาราง ๓ ความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบสด ความกว้าง และความยาวใบเมื่อสับปรดอายุ ๙ เดือน

กรรมวิธีที่	ความสูงต้น (ซม)	ความกว้างต้น (ซม)		น้ำหนักสด (ก)	ใบ	
		N-S	E-W		ความกว้าง (ซม)	ความยาว (ซม)
๑	๖๖.๙ a	๗๑.๘ a	๖๘.๘ a	๒๐.๙ a	๓.๒ b	๖๗.๒ a
๒	๖๘.๔ a	๗๕.๘ a	๗๗.๒ a	๒๓.๖ a	๓.๔ b	๖๘.๖ a
๓	๖๗.๘ a	๗๓.๒ a	๗๐.๓ a	๒๑.๙ a	๓.๒ b	๖๘.๗ a

๔	๖๕.๔ a	๖๗.๖ a	๖๓.๘ a	๖๓.๓ a	๔.๑ a	๖๔.๕ a
F-test	ns	ns	ns	ns	**	ns
CV(%)	๕.๔	๕.๔	๘.๓	๑๑.๓	๖.๒	๕.๕

ตาราง ๔ ปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมในใบเมื่อสัปดาห์อายุ ๙ เดือน

กรรมวิธีที่	ธาตุอาหารในใบ		
	ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม
๑	๑.๒๑๕๙ b	๒.๖๗๗๘ a	๒.๔๑๔๘ b
๒	๑.๑๑๔๗ b	๑.๖๕๒๕ a	๒.๕๐๔๗ b
๓	๑.๑๓๖๒ b	๑.๙๕๖๔ a	๒.๕๑๔๑ b
๔	๑.๕๓๒๒ a	๒.๒๔๕๑ a	๓.๔๘๒๖ a
F-test	**	ns	**
CV(%)	๘.๗	๓๖.๘	๑๒.๒

ตาราง ๕ ความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบสด ความกว้าง และความยาวใบก่อนบังคับปักออกดอก

กรรมวิธีที่	ความสูงต้น (ซม)	ความกว้างต้น (ซม)		น้ำหนักสด (ก)	ใบ	
		N-S	E-W		ความกว้าง (ซม)	ความยาว (ซม)
๑	๗๔.๕ b	๘๖.๗ c	๘๕.๕ c	๓๔.๑ a	๔.๓ a	๗๔.๖ c
๒	๘๒.๕ a	๙๗.๐ ab	๙๓.๓ ab	๔๓.๒ a	๔.๘ a	๘๑.๗ ab
๓	๗๙.๕ ab	๙๓.๓ bc	๙๑.๙ b	๓๗.๐ a	๔.๔ a	๗๘.๒ bc
๔	๘๕.๘ a	๑๐๑.๙ a	๙๘.๙ a	๔๐.๗ a	๔.๕ a	๘๕.๓ a
F-test	*	*	**	ns	ns	*
CV(%)	๕.๕	๕.๒	๔.๔	๑๑.๖	๖.๘	๔.๗

ตาราง ๖ ปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมในใบก่อนบังคับปักออกดอก

กรรมวิธีที่	ธาตุอาหารในใบ		
	ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม
๑	๐.๘๗๙๓ b	๓.๑๗๖๙ a	๒.๒๖๘๑ c
๒	๑.๓๓๔๙ a	๒.๔๘๖๗ a	๒.๘๒๓๔ b
๓	๑.๒๙๗๙ a	๒.๑๔๖๑ a	๓.๔๖๐๒ a
๔	๑.๒๓๑๗ a	๒.๖๘๖๒ a	๓.๒๙๘๘ ab
F-test	**	ns	**
CV(%)	๑๑.๗	๓๒.๗	๑๐.๕

ตาราง ๗ น้ำหนักรวม น้ำหนักผล ความกว้างผล ความยาวผล น้ำหนักจุก และน้ำหนักก้านเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิต

กรรมวิธีที่	น้ำหนักรวม (ก)	ผล		น้ำหนักจุก (ก)	น้ำหนักก้าน (ก)	
		น้ำหนัก (ก)	ความกว้าง (ซม)			ความยาว (ซม)
๑	๙๗๙ a	๗๔๒ c	๑๐.๓ a	๑๒.๒ a	๑๗๙ a	๗๐ a
๒	๑๑๘๘ a	๙๕๑ ab	๑๐.๙ a	๑๕.๘ a	๑๖๙ a	๗๕ a
๓	๑๒๗๒ a	๑๐๐๗ a	๑๑.๐ a	๑๔.๙ a	๒๐๘ a	๗๕ a
๔	๑๐๙๕ a	๘๓๓ bc	๑๐.๕ a	๑๓.๕ a	๑๔๑ a	๘๖ a
F-test	ns	*	ns	ns	ns	ns
CV(%)	๑๒.๒	๑๐.๙	๓.๐	๑๓.๒	๑๗.๕	๑๓.๘

ตาราง ๘ ความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบสด ความกว้าง และความยาวใบเมื่อสับปะรดอายุ ๖ เดือน

กรรมวิธีที่	ความสูงต้น (ซม)	ความกว้างต้น (ซม)		ใบ		
		N-S	E-W	น้ำหนักสด (ก)	ความกว้าง (ซม)	ความยาว (ซม)
๑	๕๒.๓	๕๐.๕	๕๒.๓	๑๔.๒	๒.๗	๕๗.๑
๒	๕๓.๓	๔๙.๗	๕๐.๖	๑๔.๒	๒.๘	๕๖.๗
๓	๕๕.๐	๕๑.๙	๕๒.๗	๑๔.๖	๒.๘	๕๗.๔
๔	๕๓.๑	๕๐.๙	๕๒.๖	๑๕.๕	๒.๘	๕๘.๘
F-test	ns	ns	ns	ns	ns	ns
CV(%)	๕.๗	๕.๗	๗.๑	๗.๐	๓.๖	๔.๘

ตาราง ๙ ความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบสด ความกว้าง และความยาวใบเมื่อสับปะรดอายุ ๙ เดือน

กรรมวิธีที่	ความสูงต้น (ซม)	ความกว้างต้น (ซม)		ใบ		
		N-S	E-W	น้ำหนักสด (ก)	ความกว้าง (ซม)	ความยาว (ซม)
๑	๗๓.๙	๘๓.๙	๘๙.๓	๓๓.๙	๔.๒	๗๑.๘
๒	๗๓.๖	๘๕.๘	๙๔.๖	๓๔.๗	๔.๔	๖๙.๙
๓	๗๕.๓	๘๕.๖	๙๒.๓	๓๖.๔	๔.๑	๗๒.๓
๔	๗๔.๕	๘๔.๑	๘๘.๐	๓๑.๒	๔.๑	๗๒.๖
F-test	ns	ns	ns	ns	ns	ns
CV(%)	๙.๗	๖.๕	๗.๔	๑๔.๔	๑๑.๓	๑๐.๔

ตาราง ๑๐ ความสูงต้น ความกว้างต้น น้ำหนักใบสด ความกว้าง และความยาวใบก่อนบังคับปักออกดอก

กรรมวิธีที่	ความสูงต้น (ซม)	ความกว้างต้น (ซม)			ใบ	
		N-S	E-W	น้ำหนักสด (ก)	ความกว้าง (ซม)	ความยาว (ซม)
๑	๘๕.๔	๙๔.๑	๙๘.๑	๔๕.๘ a	๕.๖ a	๗๗.๖
๒	๘๕.๐	๙๓.๒	๙๕.๕	๔๙.๕ a	๕.๖ a	๗๘.๙
๓	๘๗.๓	๙๕.๑	๙๘.๙	๔๙.๓ a	๕.๘ a	๗๘.๗
๔	๘๐.๒	๘๙.๗	๙๔.๗	๓๕.๐ b	๕.๐ b	๗๕.๘
F-test	ns	ns	ns	**	*	ns
CV(%)	๗.๑	๔.๙	๕.๐	๑๑.๗	๖.๓	๗.๑

ตาราง ๑๑ น้ำหนักรวม น้ำหนักผล ความกว้างผล ความยาวผล เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิต

กรรมวิธีที่	น้ำหนักรวม (ก)	ผล		
		น้ำหนัก (ก)	ความกว้าง (ซม)	ความยาว (ซม)
๑	๑๔๘๒ a	๘๙๓ a	๑๒.๒ a	๑๒.๓ a
๒	๑๓๑๑ a	๘๐๕ a	๑๑.๒ a	๑๑.๘ a
๓	๑๓๐๘ a	๗๕๐ a	๑๐.๙ a	๑๑.๒ a
๔	๑๔๐๘ a	๘๐๔ a	๑๒.๐ a	๑๑.๒ a
F-test	ns	ns	ns	ns
CV(%)	๙.๔	๑๑.๕	๙.๕	๕.๔